

Szellembika

Mikor az augusztusból már csak napok vannak hátra, mikor az esték egyre hamarabb beköszöntenek, mikor őszi illatú, kesernyés, hűvös pára kígyózik a hajnali erdőn, belém költözik valami eszement vágy, hogy ott legyek mikor a gímbikák örült baritonjától hasad az erdő csendje. Ott akarok lenni, mikor a bika kilép a nyiladékra, testén megfeszülnek az izmok, felemeli a fejét és torkából előtör az a hang, melytől libabőrös lesz a karom, adrenalin pumpálódik az ereimbe, s a lelkem egy magasabb szférában lebeg. Szárnyalok. Függő vagyok. Igen, ezt be kell vallanom. Rengeteg őszi délután és hajnal látott engem az erdőn, megszállottként kuporogni a fényképezőgépem mögött, várva azt a tökéletes pillanatot. Jöttek is a bikák, örült perceket éltünk át, de a képek nem lettek az igaziak. Messze voltak, a derengő fényekben szellemekként bemozdultak, a párától életlenek lettek. Teltek az évek, jöttek az őszök, mentek az őszök. Jöttek a remények:

„Na majd idén meglesz a közeli felvétel, olyan amilyet elképzeltem”, és a remények nem mentek, maradtak. Megmaradtak. Jártam a gemenci erdőt, a kaszálót, honnan előző estéről fotóstársam csodás képekkel tért haza. A képeken tombolnak a bikák, zajlik a bögés, tele a rét vaddal. Másnap ugyanott vagyok én és a csend, mint egy üres színpad előadás után. A színészek már hazamentek.

Egy másik alkalommal az ország egy másik szegletében kitűnő helyen ülök, beálcázva egy bokor alján, tökéletes rálátással a rétre, mely kedvelt bögőhely. Miközben várok, s figyelem a távolban bögő bikák hangját, megfordul a szél, s hátam mögül egyenesen a rét felé viszi riasztó emberszagomat. Mérgesen összekapok a cuccaimat, s hátrább vonulok úgy ötven métert, s felülök egy magaslesre, ha már jobb lehetőségem nincsen. Innen ugyan fotózni nem fogok, mert messze is van a témától és a perspektíva sem jó. Lesről soha nem fotózom. Mindegy, úgysem jön ki semmi. Öt perc múlva a semmiből vált ki egy bika, s a korábbi leshelyemtől néhány méterre bög, úgy ahogy elképzeltem, majd átvált a gyepen s eltűnik az erdőben. Negyedóra múlva újabb bika érkezik a rét egy kisebb mélyedésében dagonyát talál, belefekszik és bög. Én is bögök, csak dühömben és magamban.

Újabb év és elbőgte magát az első bika a Gödöllői-dombvidéken és én bebocsátást nyertem szeretett vidékem egyik vadászterületére.

A délutáni surlófények adta szép képek reményében már délben kiértem a területre, mert nem hagyott nyugodni a vadászláz. Egy kis tisztás szélén egy réges-régi, korhadó vadászpálánk tövébe vackoltam be magamat. A földre ültem, hátamat a palánknak vetve, magam elé vettem az állványra szerelt fényképezőgépemet, magamra húztam az álcahalót és elcsendesedtem. Nem így az erdő. Alig ültem egy órát, mikor a palánk túloldala felől, vagyis a hátam mögül megszólalt az első bariton. Hosszú, mély hangorkán szállt felém. A hangból ítélve pár száz méterre lehetett bent az erdőben, mivel azonban itt az erdőn belül is kisebb nagyobb dombok és völgyek váltják egymást, ez jelentősen befolyásolhatja a hang erejét és irányát. Pont ezen morfondíroztam magamban, találgatva, hogy vajon honnan jöhetett a bögés, vagyis hol állhat a bika, amikor a rét túloldala felől dühös mély bögéssel felelt egy rivális bika az előző hangra. Ez a bika messzebb volt. Jóval halkabban is szolt a hangja és tudtam, hogy abba az irányba hosszasan emelkedik a domboldal, s mögötte több kisebb-nagyobb völgy húzódik. Ez a másik bika biztosan a domb mögött volt még, mert egyébként a rétre néző domboldalról sokkal tisztábban szolt volna a hangja. A szívem kalimpált, mintha titkos randevúra érkeztem volna.

A levegő kezdett körülöttem megtelni feszültséggel, s ebbe a feszültségbe robbant bele egy harmadik bika bögése sokkal közelebről, mint az előző két társáé. Éreztem, hogy nagy események tanúja leszek, mert a szereplők ott voltak a színpad körül. A megszólalások sorrendjében elsőnek számító bika ismét jelét adta létezésének. Felindultsága fokozódott és hangereje alapján közeledett a zöld színpad, vagyis a rét felé. A második bika hangja is sokat sejtetően erősödött, mikor beszállt a kórusba egy negyedik tag is. Ekkor már csúcsokat döntött az adrenalin szintem, a hallásom maximális élességre állt, a legkisebb zörejeket is hangrobbanásként érzékeltem. A négy bika bögése folyamatosan közeledett, még akkor is, ha néha egyik-másik bögést messzebről hallottam, mert ilyenkor a bika nyilván az ellenkező irányba fordulva bögött.

Aztán csend következett. Néma lett a táj. Furcsa feszültség suhant át rajtam, az erdőre pedig váratlanul felhők sötét árnyéka úszott. Közeledő suhogó, zizegő hang támadt. Aztán meghajoltak a fák mellett. A semmiből kerekedő szellőkés végigsöpört a dombokon, hátán vitte a felhőket. Aztán ahogy jött tova is viharzott, csak a szokatlan emléket hagyta maga mögött az emlékezetemben.

A széllel a sötétség ugyan tovatűnt, de tompa őszi fények maradtak az erdőn. Ezek a fények azonban ideálisak a fotós számára. Tűnődve ültem az álca alatt és reménykedtem, a bikák megjelenésében. Ekkor szemközt az erdő fái között hangos recsegés-ropogás támadt. A sűrű aljnövényzet miatt egyelőre semmit nem láttam, de hallottam, ahogy a begerjedt bika agancsával csépli a cserjéket. Zene volt ez akkor számomra. Egy-egy nagyobb száraz ág hangos puffanása és recsenése dobszólóként fűszerezte a természet vadóc dallamát. Az objektíven át kémleltem az erdő szélét, próbáltam a lombok között belesni a csetepaté irányába, és egyszer csak láttam egy barna foltot elúszni két ág között. A bika ott volt tehát közvetlenül a rét szélén az erdőben. Erre erősített rá az a mély hörgő bögés is, mely ekkor csapott át a rét felett. Szememet rátapasztottam a fényképezőgép keresőjére, kutattam a felnagyított képen a bikát, de a növényzet teljes takarást biztosított neki. Ekkor hallottam meg egy erőteljes ágroppanást a hátam mögöl, majd közvetlen közelről belebögött egy számomra szintén láthatatlan bika az egyre hűvösebb őszi levegőbe. Éreztem a bika szagát, de moccanni sem mertem. Aztán a harmadik és a negyedik bika is megszólalt. Mindkettő sokkal közelebről, mint korábban. A tisztás négy szeglete zengte az őszi erdő legszebb szimfóniáját, én pedig ott kuporogtam és igyekeztem átélni minden pillanatát. Persze már nagyon szerettem volna fényképezni is, sőt egyre erősebb vágyat éreztem arra, hogy a keresőben meglátva ráélesítsek a koronás, nemes vad urakra, s mintegy katarzisként megnyomjam az exponáló gombot, hogy enyém maradjon a pillanat.

Szóval vágytam erre a pillanatra, s ez a pillanat annyira reményteljes volt, hiszen négy bika tobzódott a közvetlen közelemben, egymásnak válaszolgatva. Bármikor kiléphetek volna a porondra, csak egy lépés választotta el őket a nyílt területtől, ahol felfedhetik kilétüket, erőtlő duzzadó vadságukat.

Igen. Vágytam a pillanatra, de ez a pillanat ott maradt lebegve a vágyak kesernyés ködén. A bikák szürkületig feleltek egymásnak, de néhány barna árnyon kívül mást nem láttam belőlük. Aztán ahogy jöttek úgy távoztak is. Hangjuk egyre halkult, s a négy égtáj irányába elvonultak. Ott ültem rászédetten, csalódottan, lelkiileg kipurcanva. Annyira biztos voltam a fotózás sikerében...

Lassan ballagtam át a távoli bögésekkel átítatott, hűvös, sötét erdőn, hogy visszatérjek életem merőben más szegletébe.

Két nappal később megint ott találtak a délutáni sárgás fények a palánk mellett. Elszánt voltam és felkészültebb, mint előző alkalommal, mert Feri bácsi, tapasztalt vadgazda barátom, ismét ellátott, egyszerű, de bölcs tanácsaival. Hosszú évekre visszanyúló ismeretségünk során, számos, tankönyvekből meg nem tanulható útmutatót, vagy csak hasznos tippet kaptam tőle, így most is tudtam, hogy mit kell tennem, ha megismétlődik a két nappal korábbi eset. Aztán csak ültem és ültem és ültem. Nem történt semmi egyéb. Nagyon távol szolt egy-egy bika, de ennyi jutott nekem aznapra.

Néhány napra rá ismét kimentem a területre. Mikor közelítettem a palánk felé, meghallottam annak a bikának a távoli bögését, amely első alkalommal mögöttem bögött. Hamar elhelyezkedtem a leshálóm alatt és vártam. A hang hol közelebből, hol messzebből szolt, és mindez gyorsan változott, vagyis a bika szaladgált, nyilván a háremét terelgette. A palánktól futott egy keskeny nyiladék egy sötét, sűrűn benőtt völgy felé. Kimásztam a lesháló alól, nyakamba akasztottam a gépemet, és beálltam a nyiladék szélére, úgy hogy rálássak a rétre és a kanyargós nyiladék egy részére is. Egy perc sem telt el, amikor a nyiladékra kilépett egy fiatal csapos bika, megállt, beleszagolt a levegőbe, majd a nyiladék túloldalán beváltott az erdőbe. Gondoltam, közelebb megyek ahhoz a váltóhoz, amelyen kilépett. Tíz lépést tehettem meg, amikor hallom, hogy csörtetve rohan vissza a kis bika, aztán mint a villám kivágódott a nyiladékra, s mellettem bevágott az erdőbe. A csörtetés zaja, azonban nem szűnt meg, sőt erősödött, mire leguggoltam a kis bika nyomán kirobbant elém egy hatalmas testű bika, és bögve futott felém. Ezt már az objektíven keresztül láttam, miközben folyamatosan nyomtam az exponáló gombot. A bika elérte a nyiladék túloldalát, ahol a kis csapos beváltott, ott megtorpant, hátat fordított és bögve visszaroht arra, amelyről jött. Én pedig mély levegőt vettem, mert pár lélegzetvétel kimaradt az életemből. Leültem és visszanéztem a képeket. Elégedett voltam. Főleg, mert megtört a jég, ott volt a bika, ahogy tombolva belebög az arcomba.

Visszamentem a leshálómhoz és bepackoltam magam. Fiatal volt még az idő, míg vártam, sokszor visszanéztem a képeket, és később sem bántam, hogy aznapra csak ezek a képek jutottak nekem. Mert azt talán már le sem kellene írnom, hogy este úgy jöttem el a területről, hogy több bögést nem hallottam, és több bikát sem láttam.

Orosz György